

ærede Rigsdagsmand skulde føle sig opfordret til at forandre det overeensstemmende med den ærede Ministers Udtalelse, formoder jeg, at Udvalget til tredje Behandling vil slutte sig dertil. — Hvad Udvalgets Endringsforslag angaaer, da har den høitærede Minister kun udtalt sig bestemt imod et eneste, nemlig det under Nr. 21, der angaaer Sædtillæg til en extraordinair Docent ved det rets- og statsvidenskabelige Facultet ved Universitetet. Jeg maa tilstaae, at den ærede Ministers Udtalelser ikke have overbevist mig om, at der skulde være nogen Grund for Udvalget til at forandre sin Mening. Sagen er denne: Den omtalte Mand er extraordinair Docent ved Universitetet; Lovens af 12te Januar 1858 har i det Hele nævnet Lønningerne for Universitetslærerne; men denne Lov har udtrykkelig undtaget de extraordinaire Docenter fra at nyde godt af Sædtillægget, det har utvivlsomt været Lovens Hensigt, at dette Tillæg ikke skulde tilfalde dem. Nu har imidlertid denne Mand været saa heldig, at der i to Aar efter hinanden er udkommet Dyrtidslove, i Henhold til hvilke han har faaet et Sædtillæg, som han ellers ikke kunde gjøre Regning paa, og den Omstændighed skulde nu være en Grund til, at han for Fremtiden ogsaa skulde have dette Tillæg. Det forekommer mig imidlertid ikke, at denne Grund er tilstrækkelig. Den ærede Minister sagde, at hvis man vedtog dette Tillæg for denne Mandes Vedkommende, vilde det udelukkende komme ham til gode, idet de øvrige extraordinære Docenter af særegne Grunde ikke vilde blive deelagtige deri. Dette vil dog kun kunne gjælde med Hensyn til dem, der nu ere ansatte; thi hvis der ansættes nye extraordinære Docenter, maae de aabenbart blive deelagtige i det samme Gode, der tilfalder denne enkelte Mand. Det er ikke oplyst, at den nævnte Lønningslov er feilagtig; og hvis der for den omtalte Mand skal have denne Forhøielse, maa det ikke skee igjennem Finantsloven, men igjennem en Forandring i Lønningsloven.

Idet jeg har Ordet, maa jeg maaskee ogsaa udtale, hvad der har afholdt mig fra at slutte mig til Udvalgets Fleertals Forslag om, at den polytechniske Lærestiftelses Underbalance skal dækkes af Communitetet, istedetfor som hidtil af

Sorø Akademi. Aarsagen er væsentlig den, at jeg aldeles ikke indseer, at der opnaaes noget som helst praktisk Resultat derved. Hele Forslaget gaaer simpelthen ud paa en Ompostering, hvorved der ikke spares en eneste Skilling; det gaaer nemlig kun ud paa, at en Udgift, som tidligere har været afholdt af Sorø Akademi, nu foreslaaes afholdt af Communitetet. Hvis der derved kunde opnaaes, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har ønsket, at der vilde finde en større Sammensmeltning Sted imellem Universitetet og den polytechniske Lærestiftelse, saa blev Sagen en heel anden; men man kommer ikke et Skridt videre i denne Henseende ved at vedtage dette Endringsforslag, der, som sagt, kun gaaer ud paa en Ompostering. Jeg kan heller ikke slutte mig til Forslaget, fordi man derved vil afvige fra det, der har været det sædvanlige i en Række af Aar, uden at der derved opnaaes noget praktisk Resultat. De særegne Fonds, som ere bestemte til at afholde Udgifterne ved det lærde Underviisningsvæsen, ere for en stor Deel ikke tilstrækkelige dertil. Der er kun to af disse Instituter, hvis Formuestilstand er en saadan, at de ikke alene kunne afholde de Udgifter, der paahvile dem selv, men ogsaa give et Tilskud til andre; disse to Instituter ere Communitetet og Sorø Akademi. Nu har man antaget, at der er et nærmere Forhold imellem Communitetet og Universitetet. Communitetet er stiftet for at yde de Studerende Hjælp, forsaavidt de Midler ikke ere tilstrækkelige, som Universitetet selv besidder; men Sorø Akademi er der tillagt en ganske anden Stilling; dets Midler anvendes til at fremme Realunderviisning, til at fremme Underviisningen i de tekniske Videnskaber; dets Midler anvendes fremdeles til at understøtte Bondehøistoler, til at understøtte Landbohøistoler, kort sagt, til at give Bidrag til Realunderviisning, men ikke til de lærde Skoler, og derfor kunne de ogsaa anvendes til den polytechniske Lærestiftelse. Jeg seer saaledes ikke, at der i nogen Henseende vilde vindes Noget ved en Forandring i den antydede Retning. Derfor den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) havde stillet et Forslag, der gik ud paa at bevirke en nyere